

بنام آفریدگار هنر

برای تو که می‌خوانی

۱۵۰ تصنیف آموزشی

برای چیدمان دستگاهی

نگارش و گردآوری:

پیمان پورشکیبایی ، رضا جباری ، زهرا مظفری

نشر ره‌ی

برای تو که می‌خوانی

۱۵۰ تصنیف آموزشی

برپایه‌ی چیدمان دستگاهی

نگارش و گردآوری: پیمان پورشکیبایی، رضاجیدی، زهرا مظفری

سرشناسه: پورشکیبایی، پیمان، ۱۳۵۰ -

عنوان و نام پدیدآور: برای تو که می‌خوانی: ۱۵۰ تصنیف آموزشی بر پایه‌ی چیدمان دستگاهی /

نگارش و گردآوری پیمان پورشکیبایی، رضاجیدی، زهرا مظفری.

مشخصات نشر: تهران: نشر رهی، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۲۱۲ ص: مصور، جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۹۹-۴۵-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: ۱۵۰ تصنیف آموزشی بر پایه‌ی چیدمان دستگاهی.

موضوع: آواز ایرانی — دستگاه‌ها — ردیف

Singing, Iranian — Dastgah — Radf

موضوع: موسیقی آوازی — ایران — متنها

Vocal music — Iran — Texts

شناسه افزوده: رضای، زهرا، ۱۳۵۹ -

شناسه افزوده: رضای، زهرا، ۱۳۵۵ -

رده بندی کنگره: ۷۸۱/۱۶۴/۱۱۸۲۰

رده بندی دیویی: ۷۸/۱۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۱۰۵۴۱۰

طراحی و صفحه آرایی: علیرضا جزندری

طراحی جلد: حامد شاملو

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۳۰ هزار تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۲۹۹-۴۵-۶

آدرس: خیابان مطهری، خیابان ترکمنستان، کوچه سپیدار، پلاک ۲، واحد ۱۳

تلفن: ۰۹۳۷۹۷۰۷۷۷۹ - ۸۸۴۷۲۶۶۹

فهرست

۳۱- آسمان ۵۷

دستگاه همایون

- ۳۲- آشفته حال ۶۱
 ۳۳- بخت رمیده ۶۲
 ۳۴- آنکه هلاک من همی ۶۳
 ۳۵- جلوه گل ۶۴
 ۳۶- خزان عشق ۶۵
 ۳۷- تنهایی ۶۶
 ۳۸- به کجاها برد ۶۷
 ۳۹- دل بسته ۶۸
 ۴۰- خنده گل ۶۹
 ۴۱- نوای چوپان ۷۰
 ۴۲- شکسته دل ۷۱
 ۴۳- تا آساید ۷۲
 ۴۴- پشیمانم ۷۳
 ۴۵- روز وصل ۷۵
 ۴۶- کاروان ۷۶
 ۴۷- مگه نه ۷۷
 ۴۸- مرغ حق ۷۸
 ۴۹- گل باغ آشنایی ۷۹
 ۵۰- ای بهار نو رسیده ۸۰

آواز بیات اصفهان

- ۵۱- ای زمان رو ۸۳
 ۵۲- ساغر شکسته ۸۴
 ۵۳- عروس شاد ۸۵
 ۵۴- می گذری بهار ۸۶
 ۵۵- بیا ای ساقی ۸۷
 ۵۶- بیدار زمان ۸۸
 ۵۷- اشک من هویدا شد ۸۹
 ۵۸- ای بی وفا ۹۰
 ۵۹- بهار دلنشین ۹۱
 ۶۰- بت چین ۹۲
 ۶۱- امید جانم ز سفر باز آمد ۹۳
 ۶۲- ای نوع بشر ۹۴
 ۶۳- شانه ۹۵
 ۶۴- به کنارم تو بمان ۹۶

- پیشگفتار ۷
 کوتاه نوشتی پیرامون خواندن ۸
 سخنی پیرامون ردیف دستگاهی موسیقی ایران ۱۱
 واژگانی که باید بدانیم ۱۶

دستگاه ماهور

- ۱- مرغ سحر ۲۵
 ۲- تَذَرُو ۲۶
 ۳- دلشدگان ۲۷
 ۴- دلشکسته ۲۸
 ۵- ای خسته خوبان ۲۹
 ۶- ای گل زره ۳۰
 ۷- ز فروردین ۳۱
 ۸- ستاره ما ۳۲
 ۹- سکوت سرد زمان ۳۳
 ۱۰- ز دست محبوب ۳۴
 ۱۱- ز من نگارم ۳۵
 ۱۲- گل صحرايي ۳۶
 ۱۳- مه جلوه گر / کار و عمل ۳۷
 ۱۴- قاصدک ۳۸
 ۱۵- وصل تو مشکل ۳۹
 ۱۶- باد بهاری ۴۰
 ۱۷- آزادی ۴۱
 ۱۸- ای ایران ۴۲
 ۱۹- ایران ۴۳
 ۲۰- سپیده ۴۴

دستگاه چهارگاه

- ۲۱- هزار دستان ۴۷
 ۲۲- می گذرم ۴۸
 ۲۳- سفر کرده ۴۹
 ۲۴- جلوه هستی ۵۰
 ۲۵- ساقیا ۵۱
 ۲۶- راز زندگی ۵۲
 ۲۷- مرغ شباهنگ ۵۳
 ۲۸- نگارا ۵۴
 ۲۹- تا تو ای ساقی ۵۵
 ۳۰- ای ساریان ۵۶

۱۰۱- در کوچه سار شب..... ۱۳۸

❁ آواز ابو عطا

۱۰۲- بهار دلکش..... ۱۴۱

۱۰۳- شکایت معشوق..... ۱۳۲

۱۰۴- ای کبوتر..... ۱۴۳

۱۰۵- زیبای پری..... ۱۴۴

۱۰۶- دل هوس سیزه و صحرا ندارد..... ۱۴۵

۱۰۷- جام طلا..... ۱۴۶

۱۰۸- بلاکش..... ۱۴۷

❁ آواز بیات ترک

۱۰۹- بسته ره گریزم..... ۱۵۱

۱۱۰- به یاد عارف..... ۱۵۲

۱۱۱- جفا رها کن..... ۱۵۳

۱۱۲- در خیال..... ۱۵۴

۱۱۳- رحم ای خدای..... ۱۵۵

۱۱۴- همچو فرهاد..... ۱۵۶

۱۱۵- یادش بخیر..... ۱۵۷

۱۱۶- یوسف خوشنام..... ۱۵۸

۱۱۷- راهی بزن..... ۱۵۹

❁ آواز کرد بیات

۱۱۸- بسون سخن..... ۱۶۳

۱۱۹- دل دیوانه..... ۱۶۴

❁ آواز اشاری

۱۲۰- ملکا تو در دیم..... ۱۶۷

۱۲۱- نمی دانم چرا بیمه کردی..... ۱۶۸

۱۲۱- از کفم رها..... ۱۶۹

۱۲۳- نه قدرت که با وی نشاء..... ۱۷۰

۱۲۴- بادخزان..... ۱۷۱

۱۲۵- عالم مستی..... ۱۷۲

۱۲۶- دوش دوش..... ۱۷۳

۱۲۷- وعده شکن..... ۱۷۴

❁ دستگاه سه گاه

۱۲۸- من از روز ازل..... ۱۷۷

۱۲۹- ساقیا..... ۱۷۸

۱۳۰- افتخار آفاق..... ۱۷۹

۱۳۱- زهره..... ۱۸۰

۱۳۲- ای خطه ایران مهین..... ۱۸۲

۶۵- ملکه گلها..... ۷۹

۶۶- ایران..... ۹۸

۶۷- خوشه چین..... ۹۹

۶۸- عاشقم من..... ۱۰۰

۶۹- ما سرخوشان مست..... ۱۰۱

❁ دستگاه شور

۷۰- آمان..... ۱۰۵

۷۱- چشم مست..... ۱۰۶

۷۲- هر چه کنی..... ۱۰۷

۷۳- نرگس مست..... ۱۰۸

۷۴- سایه لرزان..... ۱۰۹

۷۵- محبت..... ۱۱۰

۷۶- بخت بیدار..... ۱۱۱

۷۷- نازار دلی..... ۱۱۲

۷۸- لشکر عشق..... ۱۱۳

۷۹- آتش کاروان..... ۱۱۴

۸۰- این همه آشفته حالی..... ۱۱۵

۸۱- دیدی که رسوا شد دلم..... ۱۱۶

۸۲- غوغای ستارگان..... ۱۱۷

۸۳- روزگار کودکی..... ۱۱۸

❁ آواز دشتی

۸۴- ای ایران..... ۱۲۱

۸۵- اشک مهتاب..... ۱۲۲

۸۶- بانگ نی..... ۱۲۳

۸۷- بسته دام..... ۱۲۴

۸۸- خیال تو..... ۱۲۵

۸۹- دیدی ای مه..... ۱۲۶

۹۰- گریه مستی..... ۱۲۷

۹۱- گلنار..... ۱۲۸

۹۲- مرغ حق..... ۱۲۹

۹۳- موسم گل..... ۱۳۰

۹۴- سرود ای ایران..... ۱۳۱

۹۵- کاروان..... ۱۳۲

۹۶- خاکستر..... ۱۳۳

۹۷- مزن بر دل..... ۱۳۴

۹۸- ساز خاموش..... ۱۳۵

۹۹- هنگام می..... ۱۳۶

۱۰۰- دیر مغان..... ۱۳۷

- ۱۸۳- نهانخانه دل.....
 ۱۸۴- شب شادی.....
 ۱۸۵- غم عشق.....
 ۱۸۶- مرا عاشقی شیدا.....
 ۱۸۷- امان از این دل که داد.....

❁ دستگاه نوا

- ۱۳۸- راه نشین.....
 ۱۳۹- رفتم در میخانه.....
 ۱۴۰- جان جهان.....
 ۱۴۱- چهره به چهره.....
 ۱۴۲- خسته پر.....
 ۱۴۳- ما برفتیم و تو دانی.....
 ۱۴۴- جانا هزارا آفرین.....
 ۱۴۵- الا ای بیرونه.....
 ۱۴۶- ای یوسف خوشنام ما.....

❁ دستگاه رایت پنجاه

- ۱۴۷- بوسه های باران.....
 ۱۴۸- در ازل.....
 ۱۴۹- بیا بیا دلدار من.....
 ۱۵۰- بیا تا گل برفشانیم.....
 ۲۰۷- آشنایی با پدیدآورندگان.....
 ۲۰۹- منابع.....

پیشگفتار

هنرجویان و دوستداران خواندن، آنچه در این کتاب می‌خوانید سخنان کوتاهی است که شما را رهنمون خواهد بود برای آنکه در پی این آرزوی زیبا و دست یافتنی تلاش کنید "خواندن درست" در این کتاب در پی جستارهای ژرف نبوده ایم و تنها خواستیم برای رسدن شما به این هنر زیبا راهنمایان را هموارتر کنیم. تا کنون کتابی را نیافته‌ایم که چیدمان دستگاهی تصنیف‌ها و ترانه‌ها را اینگونه برای هنرآموزان ردیف کرده باشد. بنابراین بر آن شدیم تا ترانه‌ها و تصنیف‌ها را به روش دستگاهی برای آموختن بهتر گردآوری کنیم. در گردآوری نیز کوشیده‌ایم تصنیف‌ها و ترانه‌هایی را برگزینیم که هم ملودی مدل‌های ساختاری بیشتری از ریاض موسیقی ایرانی در خود داشته باشند و هم دارای ریتم‌های گوناگون باشند و هم خوانندگی به نسبت خوانایی بهتری از این تصنیف‌ها داشته‌اند را برگزیده ایم. همچنین نگارش ترانه‌ها را تصنیف‌ها بر پایه جمله‌ی موسیقی است که هنگام خواندن خواننده، آسان‌تر شعر و موسیقی را با یکدیگر پیوند دهد.

تصنیف‌های برگزیده از ساختارهای ارزشمند شاعران، موسیقی دانان و خوانندگانی هستند که برای سرزمین و مردمان دوست داشتنی این جز مهر و عشق نمی‌خواستند و در این راه از جان و تن مایه گذاشته‌اند. چه اندازه ارزش‌های فرهنگی ما از ورای موسیقی و اشعار و خوانش آن هویداست و چه بسیار برانگیختن یادکردهای ما از سرزمین را گوشزد می‌کند و چه بسیار خاطره ساز ما برای آینده روزگار خواهد بود. بر ماست که به پاس داشت این هنر و هنرمندان ارزشمندمان این دستاورد فرهنگ را از رفا را بیاموزیم و در پی آموزش فرزندانمان باشیم.

از دوستان ارجمندم آقای رضا جدیدی و خانم زهرا مظفری که همه گونه در این کار با مهر و عشق کوشیدند تا این کتاب را با همکاری هم از آغاز تا پایان به فرجام رسانیم سپاسگزارم، همچنین از تلاش‌های ارزنده مدیر نشر رهی نیز برای چاپ کتاب سپاسگزارم.

پیمان پورشکیبایی

تهران زمستان ۱۳۹۵